

άλεκατούδι τό, ἀμάρτ. ἀλακατούιν Κύπρ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀ λ ε κ ά τ ι δια τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ο ὑ δ ι.

Μικρὸν ἀντλήμα εἰς τὸ στόμιον φρέατος. Πβ. ἀ λ ε - κ ά τ ι 4.

άλεκατρίδα ἡ, Κρήτ. ἀλακατρίδα ἀγν. τόπ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Κατὰ πληθ., ἡ παιδιὰ τῶν πεντοβόλων.

άλεκατώνω Ἄνδρ. Κύθν. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀ λ ε κ ά τ η .

1) Ἀ λ ε κ α τ ρ ά ζ ω, ὁ ἰδ., Κύθν. κ. ἀ. 2) Τοποθετῶ κλάδους τοῦ θάμνου ἀλεκατίου εἰς τὸ σηροτροφεῖον διὰ νὰ ἀνέλθουν ἐπ' αὐτῶν οἱ μεταξοσκώληκες καὶ σχηματίσουν τὰ βομβύκια Ἄνδρ. : Νὰ φέρῃς ἀλεκάτια ἀπὸ τὸ βοννὸ τσαὶ νὰ τ' ἀλεκατώσῃς τὰ μαμούνια. Συνών. κ λ α - δ ώ ν ω. 3) Ὑποστηρίζω τι διὰ κλάδων ἀλεκατίου ἢ ἄλλου θάμνου Ἄνδρ. : Ἀλεκατώνω τσοὶ δομάτες (ἀνυψώνω αὐτὰς ὑποστηρίζων διὰ κλάδων διὰ νὰ μὴ σήπωνται κατακείμεναι ἐπὶ τῆς γῆς).

ἀλέκιστος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. * λ ε κ ι α σ τ ός < λ ε - κ ι ά ζ ω.

Ὁ μὴ ἔχων κηλίδας, ἀκηλίδωτος.

ἀλέμι τό, Σκίαθ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *a l e m* = σημαία.

Λεπτὸν καὶ διαφανὲς νυμφικὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς.

ἀλέμιν τό, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ Ἀραβοτουρκ. *a l e m* = διασκέδασις.

Πανηγυρικὴ ὑποδοχή : Ἄσμ.

Τὸ ἐπιάσαν την τὸ ἐπῆραν την εἰς τοῦ καδῆ τὸ δέριν τῶν βγάλ-λωνν τῶν Γριστοφῆν τῶν κάμνουν τον ἀλέμιν.

ἀλενίζω Θράκ. ἀλινίζου Θράκ. (Κομοτ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀ λ έ ν ι ο ς .

Ἀποκτῶ χροῶμα ἐρυθρόν. Συνών. κ ο κ κ ι ν ι ζ ω.

ἀλένιος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀλένος Θράκ.

Πιθανῶς ἐκ τοῦ Τουρκ. *a l* (ἐρυθρός) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ένιος.

Ἐρυθρός. Συνών. κ ό κ κ ι ν ο ς .

Ἀλέξαινα ἡ, σύννηθ.

Ἐκ τοῦ κυρίου ὄν. Ἀ λ έ ξ ι ς καὶ τῆς ἀνδρωνυμικῆς καταλ. -αίνα.

Ἡ σύζυγος τοῦ Ἀλέξι : Παροιμ. φρ. Αὐτὰ εἶναι τὰ κουμπιὰ τῆς Ἀλέξαινας (ἐπὶ πραγμάτων δυσχερῶν) σύννηθ. Τὰ μανίκια τὸ Ἀλέξαινας καὶ τὰ κουμπιὰ τὸ Ἀγγέλας (ἐπὶ τοῦ ἀξιοζηλεύτου διὰ τὴν ὥραϊαν ἐνδυμασίαν) Πελοπν. (Λακων.)

Ἀλεξαντρείανός ἐπίθ. σύννηθ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐθνικοῦ ὄν. Ἀ λ ε ξ α ν δ ρ ε ι α ν ό ς .

1) Ὁ ἐξ Ἀλεξανδρείας προσερχόμενος, ἐπὶ τινων πραγ-

μάτων ἐξαιρετικῶν διὰ τὴν προέλευσίν των καὶ δὴ πολυτιμότερων πως πολλαχ. : Ἄσμ.

Ἀργυρό μου χτένι κι Ἀλεξαντρείανό,
σῶρε ἀνέσιν ἀνέσιν κ' ἔλα ἀγάλη ἀγάλη

Πελοπν. (Κυνουρ.)

Σκουλήκι μ' Ἀλεξαντρείανόν καὶ μυῖνα μ' ἀτσημένα,
μὴ φάτε φρούδρια ζ-ζουλεντά, μ-μάτια ζ-ζουγραφισμένα
(μοιρολ.) Χίος (Καρδάμ.) Συνών. Ἀ λ ε ξ α ν τ ρ ι ν ό ς ,
Ἀ λ ε ξ ι ν ό ς . 2) Τὸ οὐδ. οὐσ., εἶδος σταφυλῆς Νάξ. (Φιλότ.)

Ἀλεξαντρίνα ἡ, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ κυρίου ὄν. Ἀ λ έ ξ α ν τ ρ ο ς καὶ τῆς ἀνδρωνυμικῆς καταλ. -ίνα.

Ἡ σύζυγος τοῦ Ἀλεξάνδρου (ἐνν. τοῦ Μεγάλου) : Ἀγιε Μάμα... ποῦ θέλῃσες νὰ κάμεις συμπεθ-θερκάν μὲ τὸν Ἀλέξαντρον τσαὶ τὴν Ἀλεξαντρίναν του (ἐξ ἐπωδ.)

Ἀλεξαντρινός ἐπίθ. σύννηθ. Ἀλεξαντρινός Θράκ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπιθ. Ἀ λ ε ξ α ν δ ρ ι ν ό ς .

Ἀ λ ε ξ α ν τ ρ ε ι α ν ό ς 1, ὁ ἰδ. : Ἄσμ.

Κ' ἔχω Ἀλεξαντρινὸ παννὶ σαράντα πέντε πῆγες,
τοῖς πέντε βάζω γιὰ ξαντό, τοῖς ἄλλες τυλιγάδι

Ἦπ.

Πουλλάκι μου Ἀλεξαντρινό, 'ς τὸν κόσμο ζηλεμένο
Θράκ. Ἡ λ. καὶ ὡς παρωνύμ. Κεφαλλ.

Ἀλεξαντροπολίτης ὁ, Κύπρ.

Ὁν. ἐθνικὸν ὡς ἐκ τοπων. Ἀ λ ε ξ α ν τ ρ ό π ο λ ι ς .

Ὡς ἐπώνυμον τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἀπαντῶν εἰς ἄσματα καὶ ἐπωδὰς : Ἄσμ.

Ὁ βασιλεὺς Ἀλέξαντρος Ἀλεξαντροπολίτης
ἔκαμε μιὰν γεροτὴν μικρὴν τῶν μιὰν γεροτὴν μεγάλην.

Ἀλέξαντρος ὁ, σύννηθ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. κυρίου ὄν. Ἀ λ έ ξ α ν δ ρ ο ς .

Ὁ Μ. Ἀλέξανδρος, συνήθως μετὰ τῆς λ. βασιλεὺς, πολλαχὶς δὲ τοῦ μέγας. Εὐχρηστος ἡ λ. εἰς παραδόσεις, μύθους καὶ ἄσματα : Φυλλάδα τοῦ Μέγα Ἀλέξαντρου (βιβλίον περιέχον τὴν μυθικὴν ἱστορίαν αὐτοῦ) πολλαχ. Θέλησεν ὁ βασιλεὺς Ἀλέξαντρος νὰ πᾶ 'ς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἔγκιασεν δῖλους ἄρτους, δῖλους ῥίφους (ἐξ ἐπωδ.) Κύπρ. Ἡ λ. ὡς κύριον ὄν. κοιν. καὶ Πόντ.

ἀλεξᾶτο τό, Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Εἶδος σταφυλῆς, τὸ ὅποιον ἔχει μεγάλας ρᾶγας ξανθὰς καὶ εὐώδεις. [**]

Ἀλεξινός ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ τοπων. Ἀ λ ε ξ α ν τ ρ ε ι α πιθανῶς κατὰ παρετυμ. πρὸς τὸ κύριον ὄν. Ἀ λ έ ξ ι ς .

Ἀ λ ε ξ α ν τ ρ ε ι α ν ό ς , ὁ ἰδ. : Ἄσμ.

Χριστέ, νὰ μὲ καλειούσανε κ' ἐμὲ τὸ δρκαμμένο,
νὰ κάμω πράσινα κεριά κι Ἀλεξινὲς λαβάδες,
νὰ τὸ ἄφτα νὰ τὸ γύριζα τὸν Νάδη γύρου γύρου
(δρκαμμένος = πικραμμένος). Συνών. Ἀ λ ε ξ α ν τ ρ ε ι α ν ό ς ,
Ἀ λ ε ξ α ν τ ρ ι ν ό ς .

